

Sint Nicolaas

**HOUVAST
OP SCHOOL**

GESCHIEDENIS OVER SINTERKLAAS

Nicolaas van Myra leefde van ca. 280 tot 6 december 342 (of 352). Myra was de hoofdstad van de streek Lycië in Klein Azië, het huidige Turkije. Over Nicolaas zijn heel veel verhalen bekend. Men vertelde elkaar bijvoorbeeld dat hij al direct na zijn geboorte rechtop stond in zijn badje, met zijn handjes naar de hemel, alsof hij God bedankte voor het wonder van zijn geboorte.

Volgens de legende ontpopte Nicolaas zich tot weldoener en wonderdoener en stond hij bekend om zijn wijsheid en vergevingsgezindheid.

Men begint vanaf de 9e eeuw in Griekenland en Rusland om de heilige Nicolaas te vereren. Vanaf de 13e eeuw wordt Sint Nicolaas ook in West Europa vereerd, te beginnen in Zuid Italië. Zijn feestdag (sterfdag) wordt daarna ook in onze regio één van de belangrijkste feestdagen.

In 1087 worden zijn stoffelijke resten van Nicolaas meegenomen door Italiaanse zeelieden naar Bari, Zuid Italië. Ze zijn dan bang dat er anders iets mee gebeurt omdat het gebied wordt veroverd door Moslims. Nicolaas is de beschermheilige van de zeelieden. Zijn beenderen liggen nu nog steeds in de kerk in Bari.

Waar komt het verhaal van Sinterklaas vandaan?

De moderne Sinterklaas is bedacht door de Amsterdamse onderwijzer Jan Schenkman in 1850. Hij schreef het kinderboek "Sint Nicolaas en Zijn Knecht", met prachtige gekleurde prenten. Daarin staat dat Sint uit Spanje komt met een stoomboot. Zijn helper heeft een heel donkerzwarte huid, rode lippen, vaak een ronde oorbel en gekleurde kleding aan. Hij heeft een roede in zijn hand om stoute kinderen te straffen en een zak cadeautjes voor wie er 'lief' is geweest. Hij komt door de schoorsteen naar binnen om de cadeautjes te geven.

Een verklaring

In het begin van de Middeleeuwen verspreidde het Christendom zich over ons gebied. Tot die tijd hadden de mensen andere goden, voornamelijk de Germaanse. Soms vermengden verhalen van de oude cultuur en de nieuwe zich. Dit lijkt ook te zijn gebeurd met Sinterklaas. Het zou wel eens kunnen zijn dan onze Sint en Piet hiermee te maken hebben;

Sinterklaas lijkt op veel punten op Wodan, een god van de Germanen maar ook op Odin, een god van de Noren.

Wodan is een oude, strenge en wijze vaderfiguur. Wodan had een lange, witte baard, droeg een wijde mantel en reed met een grote speer in zijn hand op *Sleipnir*, een prachtig wit paard. Hij beheerste bovendien de kunst om met dit paard door de lucht te vliegen (of over de daken te reizen). Soms daalde Wodan af door de schoorstenen van de huizen en strooide zaden.

Odin heeft twee helpers, twee raven. Ze heten Huginn (geheugen) en Muninn (gedachte). Ze vliegen over de wereld. Aan het eind van de dag keren ze weer terug, gaan op de schouders van Odin zitten en fluisteren al het nieuws in zijn oren. We vinden dit terug in de oude traditie van Sinterklaas. Een aantal Pieten blijft na het vertrek van Sinterklaas achter en vertelt Sinterklaas over het doen en laten van de mensen. Dat komt dan in het grote boek te staan.

HOUVAST OP SCHOOL

De laatste jaren wordt duidelijk dat er groepen mensen in Nederland zich gekwetst voelen door het uiterlijk van Piet. Door de zwarte huid en doordat Piet de knecht is, worden zij herinnerd aan het slavernij verleden waarin ook Nederland een rol heeft gespeeld. Uit respect is een alternatief uiterlijk voor Piet bedacht. Dit heeft te maken met de manier waarop Piet hoort wat de kinderen doen en ook hoe Piet de huizen binnen komt, namelijk via de schoorsteen. Tegenwoordig heeft Piet roetvegen op zijn gezicht.